

Melk: een onschuldig glaasje zuivel of het symbool van witte superioriteit?

Eva Vlaardingerbroek, JFVD'ers en de presentatoren van Ongehoord Nieuws uiten graag hun liefde voor melk. Toeval, of een extreemrechts hondenfluitje?

Het moet een goede zomer zijn geweest voor Eva Vlaardingerbroek. Begin juli mag de 26-jarige oud-FvD'er de boerenprotesten duiden aan het miljoenenpubliek van het Amerikaanse Fox News. In luttele seconden weet ze de stikstofmaatregelen te linken aan de racistische omvolkingstheorie en fictieve complotten achter het World Economic Forum en de Great Reset.

Een paar weken later staat ze in een grasveld in haar *hometown* Hilversum te lachen in de camera. In haar bewust niet-ingesmeerde armen houdt ze trots drie flessen vers gemolken melk vast. Ze heeft een reputatie als melkmeisje hoog te houden, schrijft ze bij de foto op Twitter. Wie de Volkskrant-column over haar Amerikaanse tv-optreden heeft gelezen, zal denken dat het een plagerige knipoog is naar de Nederlandse pers.

Maar volg je de internationale extreemrechtse beweging voor wie Eva graag als boegbeeld fungeert, dan zal je bij het zien van de foto ook iets horen: de schelle toon van een [hondenfluitje](#). Want voor de kenner is melk meer dan een onschuldig product uit de agrarische sector.

Vrouwelijke rijsteters

Begin 2017 keek twitterend Amerika vreemd op toen ze de hashtag #MilkTwitter viral zagen gaan. Directe aanleiding was de video van een groep shirtloze Trump-supporters die op straat racistische, antisemitische en homofobe leuzen scandeerde terwijl er melk uit literpakken werd gedronken. “Een koud glas puur racisme”, [verklaarde een van hen](#). Koemelk bleek een geliefd symbool te zijn geworden voor *white supremacy*, de overtuiging dat witte mensen superieur zijn aan anderen en hen moeten overheersen. Naast het delen van de hashtag begonnen aanhangers ook emoji's van glazen en flessen melk in hun twitterbio's te plaatsen.

De keuze voor melk als racistisch symbool komt niet uit de lucht vallen. Volgens Willem Wagenaar, die voor de Anne Frank Stichting onderzoek doet naar rechts-extremisme, geeft het drinken van melk uiting aan het idee van een collectieve, witte verbondenheid. “Mensen van Europese komaf hebben over het algemeen vaker een fysieke tolerantie voor lactose dan mensen met een andere achtergrond”, licht hij toe. “Dat gegeven wordt

gebruikt om het wij-zij-denken, dat een centraal thema vormt binnen de ideologie, te versterken.”

De eigenaardige trots om zuivel te kunnen verteren kent een lange historie, blijkt uit [wetenschappelijk onderzoek](#). In de eerste decennia van de vorige eeuw, een periode waarin veel westerlingen in de ban waren van eugenetica of ‘rasverbetering’, werd de lactoseintolerantie van bepaalde bevolkingsgroepen al aangehaald om hun vermeende inferioriteit aan te tonen. Zo werden Oost-Aziaten denigrerend aangeduid als ‘rijsteters’ die zwak en vrouwelijk zouden zijn vanwege hun gebrek aan vlees- en zuivelconsumptie.

“

**"Een deel van de
rechtsextremisten maakt
zich zorgen over zogeheten
'degeneratie'"**

Soyboy

Die stokoude en gevaarlijke denkbeelden worden in extreemrechtse kringen bewust in stand gehouden en online gepopulariseerd. Tegenover de witte melkdrinker wordt tegenwoordig de #SoyBoy geplaatst, een beledigende term die kan verwijzen naar mannen met een niet-westerse afkomst, maar ook naar mannen met liberale, linkse en progressieve overtuigingen.

Typerend voor de online cultuur van extreemrechts is de inzet van humor en spot om hun ideeën aan te kleden, maar volgens onderzoeker Wagenaar schuilt er achter de #SoyBoy een werkelijke vrees. “Een deel van de rechtsextremisten maakt zich zorgen over zogeheten ‘degeneratie’, legt hij uit. “Dat staat voor het verzwakken van het witte ras of de westerse beschaving. Vooral de man zou vlees en zuivel nodig hebben om sterk en gezond te blijven.”

Wagenaar vervolgt: “Die fysieke kracht is in hun ogen hard nodig om zich voort te kunnen planten en zich zo nodig te verdedigen tegen vermeende vijanden.” Om diezelfde reden wordt de laatste jaren steeds meer belang gehecht aan fysieke fitheid en het creëren van

spiermassa, ziet de onderzoeker.

Zomerkamp

Opvallend aan de recente ontwikkeling van het rechts-extremisme, is volgens Wagenaar dat aanhangers in verschillende landen elkaar steeds meer beïnvloeden: “Tot ongeveer 2015 moesten West-Europese rechtsextremisten weinig hebben van de Amerikanen, nu laten ze zich juist graag door hen inspireren.” Dat zie je terug in het gebruik van opzichtige symboliek, zoals memes van *Pepe the frog*, maar ook in subtielere uitingen en gedragingen.

Kijk bijvoorbeeld naar de videoverslagen van het laatste JFVD-zomerkamp. Wie niet beter weet, denkt waarschijnlijk dat hij kijkt naar een uitje van de lokale scoutingvereniging. Maar wie bekend is met de extreemrechtse sympathieën van de politieke jongerenclub, ziet meer. De aanwezigen worden ‘s ochtends wakker getetterd door een trompet, krijgen een presentatie van een man in een legeruniform, leren speerwerpen en hijsen de Nederlandse vlag.

Kijk je nog beter, dan valt de selectie boeken op die de jongeren op het kamp wordt aangereikt. Prominent in beeld verschijnt de titel *Voeding en fysieke degeneratie*, in 1939 gepubliceerd door de Amerikaanse tandarts en controversiële pseudowetenschapper Weston A. Price. Het belangrijkste voedingsadvies van Price: nuttig vooral veel vlees en melk. Het liefst vers uit de koeienuier.

“

**In het Nederland van 2022 is
een extreemrechts
hondenfluitje nooit ver weg**

Oren spitsen

De waarde die aan melk wordt toegekend, als symbool voor witte superioriteit en als noodzakelijke voeding voor een krachtig (wit) lichaam, lijkt duidelijk zijn weerklink te vinden in Nederland. Toch blijft het soms gissen hoe het ooit zo onschuldige glaasje zuivel

geïnterpreteerd moet worden. Tijdens een uitzending van Ongehoord Nieuws op 16 augustus waren op de nieuwsdesk naast de standaard glazen water ook glazen melk te zien. Voor iedere gast één. Een uiting van steun aan de boerenprotesten? Mogelijk.

Bij een omroep die de omvolkingstheorie bewust helpt verspreiden, doen we er echter goed aan onze oren te spitsen. In het Nederland van 2022 is een extreemrechts hondenfluitje nooit ver weg.

POLITIEK

RACISME

MACHT

DEEL

Lars Dellemann
Redacteur Brandpunt+

